

Standard učitele pro kariérní systém

OBLAST:	1
Název:	Učitel a jeho profesní Já
Podnázev:	Profesní kompetence, profesní znalosti, sebereflexe a osobnostní a profesní rozvoj
Anotace:	Učitel disponuje osobnostními předpoklady a profesními znalostmi potřebnými pro výkon profese. Reflektuje sebe sama, usiluje o zkvalitňování své činnosti, přijímá odpovědnost za svůj profesní rozvoj a systematicky se vzdělává. Zvládá specifické nároky profese. Disponuje na potřebné úrovni jazykovými znalostmi aktivně pracuje s ICT a orientuje se v technikách vědecké práce.

Očekávané profesní kompetence učitele	
1.1 Profesní znalosti a dovednosti	Učitel zná kurikulum a rozumí mu. Má potřebné profesní znalosti - obecné pedagogické znalosti, znalosti kurikula, znalosti obsahu, pedagogicko-psychologické znalosti o žácích a didaktické znalosti obsahu... a zakládá na nich své pedagogické působení.
1.2 Sebereflexe a osobní rozvoj	Učitel reflektuje svou praxi a vyvíjí aktivity ke stálému zlepšování. Plánuje a naplňuje svůj osobnostní a profesní rozvoj se zřetelem k potřebám školy a svým profesním zájmům, systematicky se vzdělává a udržuje si všeobecný a kulturní rozhled.
1.3 Specifické profesní znalosti a dovednosti	Učitel umí pracovat v týmu, disponuje na potřebné úrovni jazykovými znalostmi, aktivně pracuje s ICT a zvládá základní techniky vědecké práce a ve své práci je aplikuje.

Charakteristika KS	Kariérní stupeň 1		Kariérní stupeň 2		Kariérní stupeň 3		Kariérní stupeň 4	
	Začínající učitel		Samostatný učitel		Vynikající učitel a pedagogický lídr ve škole		Vynikající učitel a lídr ovlivňující vzdělávací systém	
Úroveň kvality	počáteční - připravenost	Úroveň kvality	velmi dobrá	Úroveň kvality	vysoká	Úroveň kvality	vysoká	
Výsledky práce	plní svůj rozvojový plán pro adaptační období	Výsledky práce	velmi dobré	Výsledky práce	vynikající	Výsledky práce	vynikající	
Rozsah působení	práce ve třídě s podporou	Rozsah působení	aktivní samostatná práce ve třídě	Rozsah působení	podpora růstu kvality ve škole	Rozsah působení	podpora rozvoje kvality systému	

1.1 Profesní znalosti a dovednosti		Učitel zná kurikulum a rozumí mu. Má potřebné profesní znalosti – obecné pedagogické znalosti, znalosti kurikula, znalosti obsahu, pedagogicko-psychologické znalosti o žácích a didaktické znalosti obsahu... a zakládá na nich své pedagogické působení.						
1.1.1 Pedagogika	1.1.1-I	Disponuje znalostmi příslušných kurikulárních dokumentů i způsobů, jak s kurikulem ve škole pracovat. Zná cíle vzdělávání stanovené v kurikulárních dokumentech a jeho práce směřuje k dosažení těchto cílů. Je vybaven obecnými pedagogickými znalostmi, které přesahují jeho aprobační obory a souvisejí zejména s řízením třídy a podporou procesu učení.	1.1.1-II	V oblasti pedagogiky se průběžně vzdělává. Orientuje se bez problémů v ŠVP své školy. Zná jeho součásti, rozumí jeho obsahu a umí ho vysvětlit. Disponuje potřebnými teoretickými znalostmi i praktickými pedagogickými dovednostmi nezbytnými k jeho úspěšnému naplňování. Rozumí souvislostem mezi ŠVP a obecnými pedagogickými zásadami, zná společné vzdělávací strategie uplatňované školou a naplňuje je.	1.1.1-III	V oblasti pedagogiky se cíleně vzdělává, sleduje aktuální trendy a aplikuje je na ŠVP své školy. Svě nadstandardní znalosti v této oblasti využívá ke spolupráci na hodnocení a aktualizacích ŠVP. V oblasti obecné pedagogiky je přirozeným rádčem učitelů své školy.	1.1.1-IV	Systematicky sleduje domácí i zahraniční zdroje v oblasti pedagogiky. Svě nadstandardní znalosti uplatňuje jako lektor, autor odborných textů, mentor či kouč.
1.1.2 Metodika a didaktika	1.1.2-I	Je vybaven potřebnými znalostmi a dovednostmi v oblasti oborové didaktiky a metodiky. Na teoretické úrovni zvládá různé metody didaktického uchopení učiva, orientuje se v metodách učení. Díky dílčím praktickým zkušenostem rozlišuje souvislosti mezi metodou práce a cílem učení. Má přehled o obecných pedagogicko-psychologických charakteristikách současné populace žáků a je schopen diferencovaně posoudit jejich specifické vzdělávací možnosti a potřeby.	1.1.2-II	V oblasti metodiky a didaktiky se průběžně vzdělává. Rozumí souvislostem teoretické didaktiky a metodiky a jejich aplikace v ŠVP své školy a díky tomu vybírá ty metody práce a didaktické postupy, které odpovídají záměrům a cílům ŠVP i skupině žáků, s nimiž pracuje... Je metodicky a didakticky vybaven k plnění individuálního vzdělávacího plánu žáků se ŠVP, které učí. Při výuce tyto své znalosti úspěšně aplikuje.	1.1.2-III	V oblasti metodiky a oborové didaktiky se cíleně vzdělává, sleduje aktuální trendy a promýšlí jejich možnou aplikaci v ŠVP své školy. Jeho nadstandardní znalosti v této oblasti mu umožňují spolupracovat na hodnocení a aktualizacích ŠVP. V oblasti metodiky a oborové didaktiky je přirozeným rádčem učitelů své školy.	1.1.2-IV	Metodice a oborové didaktice se z teoretického úhlu pohledu věnuje v roli autora odborných textů, vystupuje na odborných konferencích, lektoruje, apod.
1.1.3 Učivo	1.1.3-I	Disponuje na potřebné úrovni znalostmi učiva ve svých aprobačních předmětech. Rozlišuje obsah učiva v RVP pro různé typy škol. Na teoretické úrovni je vybaven znalostmi kurikula různých typů škol využívá potřebné znalosti související s didaktickým uchopením obsahu učiva pro jeho zprostředkování žákům.	1.1.3-II	Sleduje vývoj v oblasti svého předmětu. Inovuje své znalosti obsahu učiva. Disponuje potřebnými znalostmi rozpracuje učivo rozpracování učiva z RVP do ŠVP své školy a na základě těchto vysvětlí, které učivo je v osnovách ŠVP učivem základním a které rozšiřujícím. Pojmenuje mezipředmětové souvislosti v učivu svého předmětu a dalších předmětů učebního plánu své školy.	1.1.3-III	Má disponuje výrazný nadhled nad učivem svých předmětů. Rozumí obsahu učiva popíše ho v širších mezioborových, kulturních a společenských souvislostech. Na základě svých znalostí obsahu a jeho dokonalému porozumění navrhuje inovace obsahu učiva svého předmětu, které vedou ke změnám a aktualizaci ŠVP jeho školy. Je aktivním členem odborných sdružení učitelů stejné aprobační skupiny a pravidelně akcí profesní komunity a informace přenáší do své školy.	1.1.3-IV	Systematicky sleduje vývoj svého aprobačního oboru. Analyzuje změny v oboru z pohledu jeho využitelnosti ve výuce a následně navrhuje inovace obsahu vzdělávání na úrovni rámcových vzdělávacích programů, ty jsou do kurikulárních dokumentů zapracovávány.
1.1.4 Pomůcky, didaktická technika	1.1.4-I	Zvládá práci s moderní didaktickou technikou, která je ve školách dostupná. Má dílčí praktické zkušenosti s jejím použitím.	1.1.4-II	Aktivně používá didaktickou techniku a pomůcky na takové úrovni, aby mohl realizovat činnosti vymezené ŠVP. Vyhledává k využití učební pomůcky, případně je sám tvoří.	1.1.4-III	Ve využití didaktické techniky je zkušeným praktikem. Aktivně a dlouhodobě pomáhá kolegům v otázkách využití didaktické techniky a pomůcek při vyučování. Vede interní školení zaměřená na využití didaktické techniky. Inicjuje rozvoje technických podmínek pro výuku. V souladu s aktuálním vývojem navrhuje změny ve využívání didaktické techniky.	1.1.4-IV	Podílí se na vývoji a testování nové didaktické techniky a učebních pomůcek a na jejich zavádění do škol.
1.1.5 Učebnice a další vzdělávací zdroje	1.1.5-I	Je vybaven potřebnými znalostmi o učebnicích a dalších učebních materiálech, stejně tak jako o vzdělávacích zdrojích souvisejících s jeho aprobačními předměty.	1.1.5-II	Orientuje se v učebnicích a dalších relevantních vzdělávacích zdrojích , které jsou v jeho předmětech ve škole využívány. Bez problémů s nimi pracuje. Zná jejich návaznost na osnovy v ŠVP. Vytváří pro svou potřebu výukové materiály, dodržuje autorská práva a licenční podmínky.	1.1.5-III	Orientuje se v nabídce učebnic a výukových zdrojů pro své předměty. Ve své práci využívá alternativních učebnic a se zdůvodněním je doporučuje svým kolegům. Pomáhá jim při práci s nimi. Pro potřeby svého předmětu zpracovává dílčí učební materiály, které sdílí se svými kolegy ve škole.	1.1.5-IV	Podílí se na pilotáži nových výukových materiálů. Je autorem či spoluautorem učebnic, sbírek, pracovních sešitů, e-learningových aplikací a dalších učebních materiálů, které dává k dispozici kolegům z dalších škol.

1.2 Sebereflexe a osobní rozvoj		Učitel reflektuje svou praxi a vyvíjí aktivity ke stálému zlepšování. Plánuje a naplňuje svůj osobnostní a profesní rozvoj se zřetelem k potřebám školy a svým profesním zájmům, systematicky se vzdělává a udržuje si všeobecný a kulturní rozhled.						
1.2.1 sebereflexe	1.2.1-I	Má přehled o možnostech a technikách sebereflexe a využívá je pro poznání sebe sama. Na základě sebereflexe posoudí, které ze svých osobnostních a profesních předpokladů může účinně využít ve svém pedagogické působení a které je žádoucí dále rozvíjet a kultivovat.	1.2.1-II	Průběžně vyhodnocuje svou pedagogickou činnost. K reflexi své práce využívá profesní portfolio a další vhodné postupy. Pro hodnocení a další zefektivnění a zkvalitnění výuky a výchovy využívá informace vedení, kolegů, rodičů, žáků a dalších partnerů školy.	1.2.1-III	Vyhodnocuje pedagogickou činnost kolegů a poskytuje jim zpětnou vazbu, ve své škole se zabývá problematikou kvality a efektivity pedagogické práce. Navrhuje opatření vedoucí ke zlepšení výsledků vzdělávání v dané oblasti.	1.2.1-IV	Dlouhodobě se věnuje otázkám kvality práce učitelů, má v této oblasti bohaté zkušenosti. Učí ostatní, jak využívat reflexivní praxi. Vytváří evaluační a autoevaluační nástroje plošně využitelné pro zvyšování kvality.
1.2.2 využití mentoringu	1.2.2-I	Rozumí principům koučingu a mentoringu a správně je interpretuje, chápe jejich význam pro reflexi své práce. S koučkem i mentoringem má dílčí zkušenosti z pozice menteeho.	1.2.2-II	Využívá poradenství a zpětné vazby a je otevřený pro koučování a mentoring .	1.2.2-III	Ve škole zastává formálně či neformálně roli, která mu umožňuje ovlivňovat pedagogický rozvoj svých kolegů. Díky svému vzdělání plní ve škole roli interního mentora pro své kolegy. V této oblasti je významným spolupracovníkem vedení školy.	1.2.2-IV	Je aktivním mentorem, koučem v oblasti reflektivní praxe.
1.2.3 plán profesního rozvoje; profesní portfolio	1.2.3-I	Má přehled o možnostech osobnostního a profesního rozvoje učitelů. Plánuje a realizuje jej s ohledem na potřeby školy a své vlastní profesní zájmy;	1.2.3-II	Sestavuje svůj plán profesního rozvoje na základě sebereflexe a dalšího zkoumání, zpětné vazby od kolegů, úkolů vedení školy a plánu dalšího vzdělávání školy a dle svých vlastních představ o profesním růstu. Vede si své profesní portfolio .	1.2.3-III	Dlouhodobě a s prokazatelnými úspěchy řídí vlastní profesní rozvoj, pomáhá v této oblasti kolegům a řeší s nimi problémy související s naplňováním cílů jejich profesního rozvoje. Je poradcem kolegům v otázkách souvisejících se stavbou, vedením a využitím profesního portfolia.	1.2.3-IV	Díky dlouhodobým zkušenostem v oblasti profesního plánování a osobního rozvoje a v oblasti práce s profesním portfoliem publikuje, působí jako lektor na místní, národní nebo mezinárodní úrovni.
1.2.4 další vzdělávání	1.2.4-I	Je připraven se dále vzdělávat v oblasti profesních kompetencí a udržovat si tak odborný i všeobecný kulturní a společenský rozhled.	1.2.4-II	Svými aktivitami v oblasti formálního, ale i neformálního vzdělávání naplňuje svůj plán profesního rozvoje. Aktivně se účastní vzdělávacích akcí DVPP i interních školních vzdělávacích akcí. Využívá institutu volna k samostudiu a k individuálnímu vzdělávání směřujícímu k dosažení cílů stanovených plánem osobního profesního rozvoje.	1.2.4-III	Ve své škole podává podněty k dalšímu vzdělávání pedagogických pracovníků. V souladu s plánem dalšího vzdělávání školy monitoruje, vyhledává a organizuje nabídku vzdělávacích akcí pro své kolegy. Navrhuje vhodná interní školení, je v kontaktu se vzdělávacími institucemi i konkrétními lektory. Dává podněty a pomáhá kolegům vytvářet vhodnou náplň samostudia tak, aby korespondovalo s potřebami školy i učitelů.	1.2.4-IV	Spolupracuje se školami a institucemi zajišťujícími DVPP při přípravě programové nabídky DVPP. Je velmi dobře hodnoceným lektorem DVPP. Podílí se na tvorbě výukových materiálů, včetně e-learningových aplikací, studijních materiálů používaných v rámci DVPP atd. Podílí se na tvorbě studijních textů, e-learningových aplikací, odborných webových stránek a dalších digitálních materiálů využitelných pro další vzdělávání učitelů formou samostudia.
1.2.5 změna a inovace	1.2.5-I	Sleduje společenský vývoj a jeho dopad na oblast školství. Je připraven na práci v podmínkách kontinuální změny, je kreativní a inovace vnímá jako výzvy.	1.2.5-II	Má kreativní a konstruktivně kritický přístup k inovacím .	1.2.5-III	Iniciuje změny a prosazuje inovace ve své škole. Zavádění inovací ve škole koordinuje.	1.2.5-IV	Pomáhá ostatním školám při zavádění a vyhodnocování inovací.

1.3 Specifické profesní znalosti a dovednosti		Učitel umí pracovat v týmu, disponuje na potřebné úrovni jazykovými znalostmi, aktivně pracuje s ICT a zvládá základní techniky vědecké práce a ve své práci je aplikuje.						
1.3.1 Týmová spolupráce	1.3.1-I	Aplikuje praktické zkušenosti s řešením problémů a plněním úkolů v rámci týmu. Má dílčí zkušenosti s vedením týmů zabývajících se šetřeními v oblasti pedagogiky.	1.3.1-II	Pracuje ve školních týmech na řešení samostatných úkolů, při nichž aplikuje své dovednosti v dílčích úkolech výzkumného charakteru.	1.3.1-III	Pracuje jako koordinátor interních školních týmů při úkolech výzkumného charakteru. Připravuje a vyhodnocuje práci týmu a zpracovává výsledky týmové práce pro potřeby managementu školy.	1.3.1-IV	Díky svým hlubokým teoretickým znalostem a praktickým zkušenostem se podílí na pedagogických projektech regionálního či národního nebo mezinárodního významu.
1.3.2 ICT kompetence	1.3.2-I	Je na teoretické i praktické rovině plně připraven zvládat úkoly související se zapojením ICT do výuky i do dalších oblastí práce učitele.	1.3.2-II	Pracuje s digitálními technologiemi, které jsou ve škole k dispozici, a používá na potřebné úrovni kancelářské i výukové aplikace. ICT a digitální technologie běžně využívá ve všech oblastech své činnosti včetně komunikace s rodiči a průběžně pracuje na svém rozvoji v této oblasti.	1.3.2-III	V oblasti začleňování ICT do výuky je iniciátorem změn, v této oblasti se podílí na interním průběžném vzdělávání učitelů ve své škole. Integruje ICT do výuky svého předmětu. Vytváří výukové materiály, které sdílí se svými kolegy.	1.3.2-IV	Jeho odborné kompetence v oblasti digitálních technologií mu umožňují účast při tvorbě obecně užívaných aplikací, které školy využívají pro zajištění plánování, kontroly, administrace provozu apod.
1.3.3 Jazykové kompetence	1.3.3-I	Jeho jazykové kompetence odpovídají stupni B1. Je připraven ve své výuce i přípravě na ni využívat cizojazyčné zdroje. Má přehled o podpoře pro své aprobační předměty na cizojazyčných webových portálech.	1.3.3-II	Průběžně pracuje na svém rozvoji v oblasti cizího jazyka s cílem dosáhnout úrovně B2. Do výuky dílčím způsobem zahrnuje i cizojazyčné zdroje. Využívá webovou podporu pro výuku svého předmětu. Účastní se zahraničních aktivit školy.	1.3.3-III	Aktivně ve své práci využívá cizojazyčné zdroje a průběžně s nimi pracuje. Jeho jazykové kompetence odpovídají stupni B2. Podílí se na přípravě a organizaci mezinárodních aktivit školy, je koordinátorem mezinárodní spolupráce škol v souladu s dlouhodobou koncepcí své školy.	1.3.3-IV	Podílí se na centrální úrovni na přenosu zahraničních zkušeností do výuky svého předmětu. Podílí se na překladech zahraničních výukových zdrojů. Vytváří české verze zahraničních výukových programů.
1.3.4 Projekty	1.3.4-I	Má praktické zkušenosti s prací na projektech. Dokáže pracovat projektových týmech a zastávat v nich různé role. Má dílčí zkušenosti s vedením projektového týmu.	1.3.4-II	Zapojuje se do školních projektů . Podílí se na projektech, které jsou součástí ŠVP. Zajišťuje odborné i metodické stránce související dílčí úkoly. V projektových týmech plní určené role. Přijímá odpovědnost za plnění dílčích úkolů.	1.3.4-III	Díky svým zkušenostem a přirozené autoritě mezi kolegy a žáky patří v oblasti tvorby a realizace školních projektů ve své škole k hlavním iniciátorům projektové činnosti. Díky svému nadhledu koordinuje dílčí projektové aktivity. Odpovídá za jejich průběh a výsledky.	1.3.4-IV	Díky svým odborným kvalitám je členem řešitelských skupin projektů na mezinárodní, národní a nebo nadregionální úrovni, pracuje v hodnotitelských komisích národních nebo mezinárodních projektů, podílí se na zpracování metodik pro žadatele a příjemce podpory, apod.
1.3.5 Vědecká práce	1.3.5-I	Orientuje se v základních technikách vědecké práce v oblasti pedagogiky a souvisejících disciplín. Ovládá základní techniky vědecké práce.	1.3.5-II	Čerpá z vědeckých výstupů a jiných zdrojů pro obohacení vlastní praxe. Při plánování své práce s porozuměním využívá výstupů šetření zjišťujících výsledky vzdělávání (testování, statistická data, mezinárodní srovnání).	1.3.5-III	Rozpracovává pro potřeby své školy, resp. pro potřeby jemu svěřeného úseku, výsledky testování a dalších šetření směřujících k průběžnému zvyšování kvality výsledků ve škole. Prakticky zvládá základní techniky vědeckého výzkumu a ve své práci je prokazatelně využívá.	1.3.5-IV	Dlouhodobě spolupracuje při přípravě a realizaci celoplošných šetření. Spolupracuje s výzkumnými či vědeckými pracovišti.
1.3.6 Pedagogická šetření	1.3.6-I	Má dílčí praktické zkušenosti v oblasti pedagogických šetření. Na základě analýzy problému umí připravit šetření směřující k získání podkladů pro jeho řešení. Zvládá techniky zpracování dat získaných v průběhu šetření a správně je interpretuje.	1.3.6-II	S pochopením dané problematiky zajišťuje realizaci dílčích pedagogických šetření , jejichž výsledky předává ke zpracování.	1.3.6-III	Připravuje evaluační procesy ve škole. Získané výsledky samostatně vyhodnocuje a navrhuje opatření k průběžnému zvyšování kvality práce školy.	1.3.6-IV	Analyzuje výsledky celoplošných šetření, formuluje jejich závěry. Zjištění kvalifikovaně interpretuje a navrhuje opatření s celoplošným dopadem.